

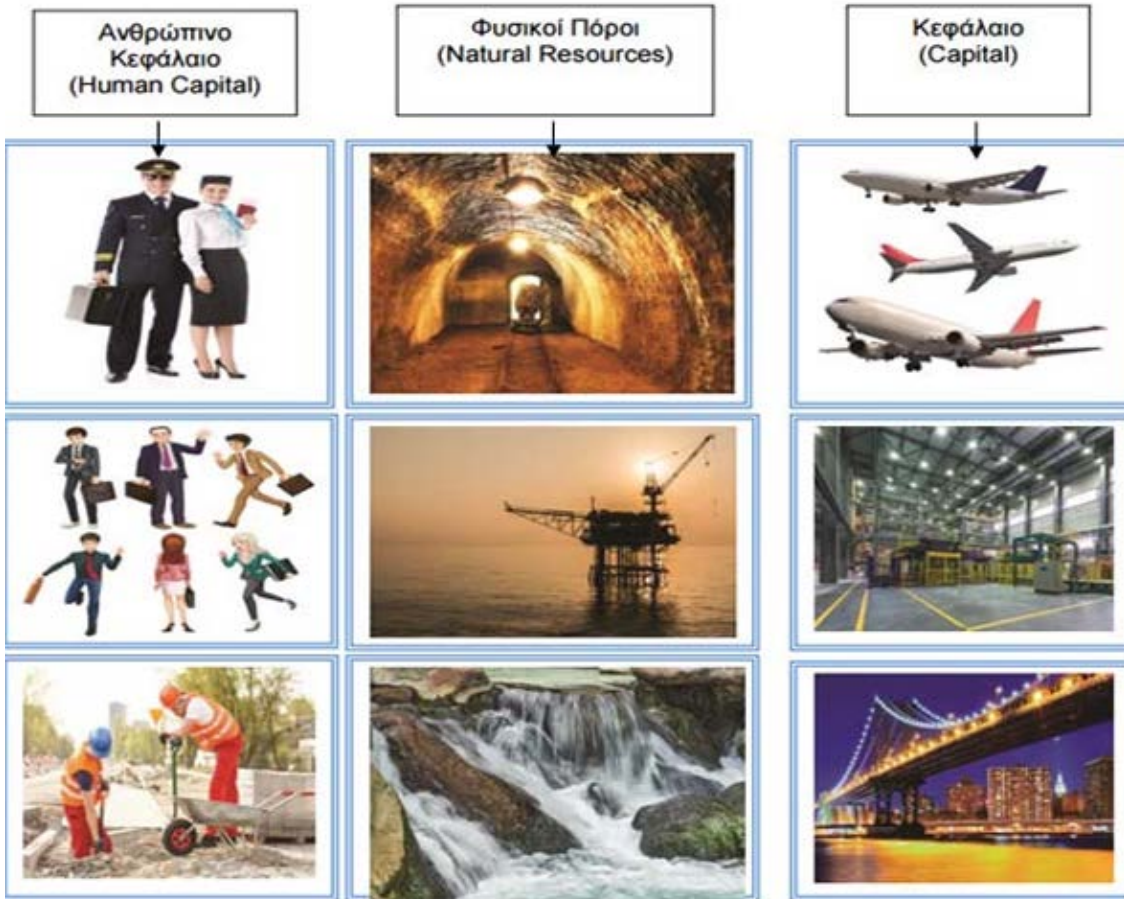
1.3 ΣΤΕΝΟΤΗΤΑ

1.4 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Όλα τα οικονομικά
προβλήματα προκύπτουν
από το γεγονός ότι οι
άνθρωποι ζητούν πολύ
περισσότερα από ό,τι
μπορούν να αποκτήσουν.

Περιορισμένοι συντελεστές

Αυτά που θα επιτύχουμε ως κοινωνία εξαρτώνται από τους συντελεστές παραγωγής (εργασία, πρώτες ύλες, κεφάλαιο και φυσικοί πόροι), οι οποίοι είναι περιορισμένοι τόσο σε ποσότητα, όσο και σε χρήση και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για ένα συγκεκριμένο σκοπό ανά πάσα στιγμή.

Στενότητα

Η ανεπάρκεια των συντελεστών παραγωγής και των αγαθών και υπηρεσιών για να ικανοποιηθούν πλήρως όλες οι ανάγκες των ανθρώπων.

Βασικό Οικονομικό Πρόβλημα

Πεπερασμένοι
Πόροι

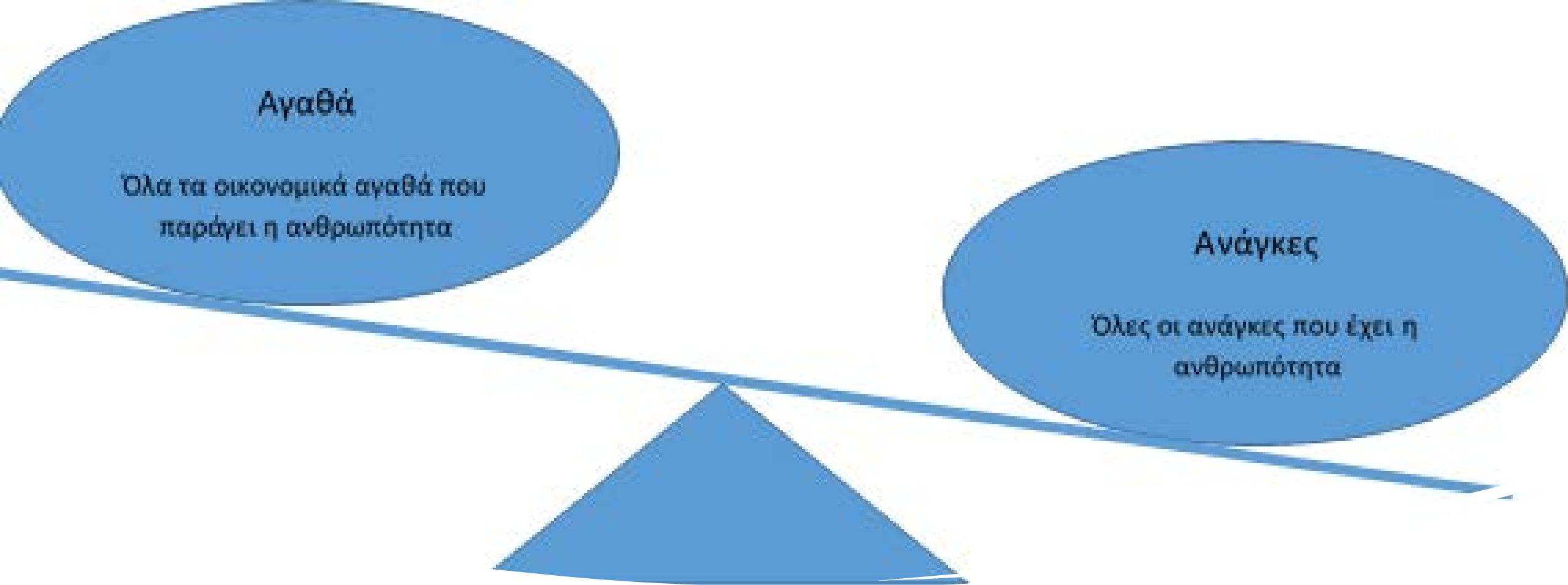

μέσω Παραγωγής

Ακόρεστες
Ανάγκες

*Ο λόγος ύπαρξης της στενότητας είναι οι απεριόριστες κοινωνικές ανάγκες ή ανάγκες πολιτισμού (wants) των ανθρώπων σε σχέση με τους περιορισμένους διαθέσιμους παραγωγικούς πόρους (φύση, εργασία, κεφάλαιο). Το πρόβλημα της στενότητας αποτελεί ουσιαστικά το Θεμελιώδες ή Βασικό Οικονομικό Πρόβλημα.

Το Οικονομικό πρόβλημα κάθε κοινωνίας δεν οφείλεται στην έλλειψη χρημάτων. Οφείλεται στη διαφορά που υπάρχει μεταξύ των απεριόριστων αναγκών του ανθρώπου και της περιορισμένης ποσότητας συντελεστών παραγωγής*

Όλες οι κοινωνίες αντιμετωπίζουν το Θεμελιώδες ή Βασικό Οικονομικό Πρόβλημα. Αυτό σταδιακά γίνεται εντονότερο, κυρίως εξαιτίας:

της αδιάκοπης αύξησης του πληθυσμού με γοργούς ρυθμούς

της κατασπατάλησης των διαθέσιμων πόρων σε καταστροφικούς πολέμους

της εξάντλησης ορισμένων πηγών πρώτων υλών και ενέργειας (π.χ. πετρέλαιο)

της έλλειψης κεφαλαίων και σύγχρονης τεχνολογίας

Το οικονομικό πρόβλημα προκαλεί σε κάθε οικονομία τρία βασικά ερωτήματα. Η κοινωνία πρέπει να αποφασίσει:

Τι να παραχθεί και
σε ποιες
ποσότητες;
(WHAT)*

Πώς να παραχθεί;
(HOW)*

Για ποιον να
παραχθεί; (FOR
WHOM)*

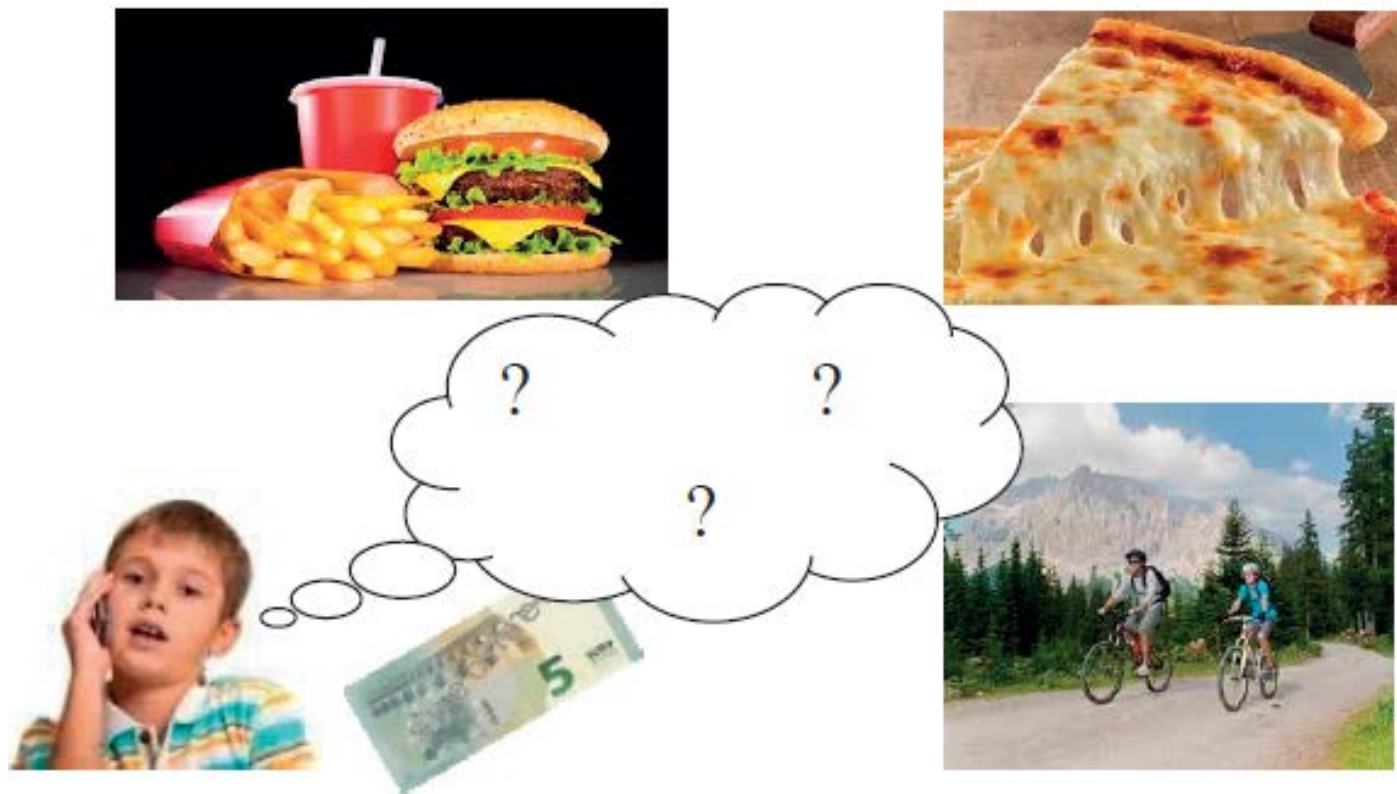
1.4 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

*Η επιστήμη που μελετά τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία διαχειρίζεται τους περιορισμένους πόρους της, λέγεται Οικονομική Επιστήμη (Economics)

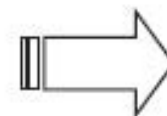

Κόστος Ευκαιρίας

Αυτό από το οποίο πρέπει να παραιτηθεί κανείς (να θυσιάσει) για να αποκτήσει κάτι άλλο.

Με €5.00 που διαθέτει ο μαθητής σε ποια από τις τρεις επιλογές θα καταλήξει;

1. Να αγοράσει χάμπουργκερ και αναψυκτικό;
2. Να αγοράσει πίτσα;
3. Να νοικιάσει ποδήλατο για μια ημέρα;

Όσο περισσότερα τρόφιμα επιλέγει μια οικογένεια να αγοράσει, τόσο λιγότερα χρήματα της μένουν για να ξοδέψει για αγορά άλλων αγαθών όπως ρουχισμό.

Κάθε φορά που κάποιος επιλέγει κάτι στην πραγματικότητα παραιτείται από κάποια εναλλακτική επιλογή. Επομένως, όταν γίνεται επιλογή, σημαίνει ότι κάτι θυσιάζεται, άρα υπάρχει κόστος. Πολλές φορές κατά τη διάρκεια της ημέρας σκεφτόμαστε το κόστος ευκαιρίας, χωρίς να το συνειδητοποιούμε, εφόσον συνεχώς κάνουμε επιλογές.

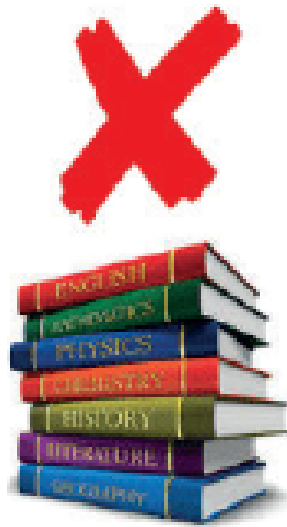

Οι επιχειρήσεις πιθανόν να πρέπει να αποφασίσουν αν τα χρήματα που διαθέτουν, θα τα χρησιμοποιήσουν για επέκταση ή για ανακαίνιση του εργοστασίου τους, για διαφημιστική καμπάνια, για αγορά σύγχρονης τεχνολογίας ή για εκπαίδευση του εργατικού δυναμικού τους.

Growth Market

Το ίδιο συμβαίνει όταν το κράτος επιθυμεί υλοποίηση πολλών αναπτυξιακών έργων που προγραμματίζει. Λειτουργώντας μέσα στα πλαίσια των οικονομικών του δεδομένων, τα οποία είναι περιορισμένα, πρέπει να αποφασίσει αν θα κτίσει καινούργιο νοσοκομείο ή αν θα κατασκευάσει νέο αυτοκινητόδρομο, ή αν θα κάνει άλλα αναπτυξιακά έργα κ.ά.

Education

Opportunity Cost

Healthcare

Public Transport

Ερωτήσεις εμπέδωσης

1. Τι είναι η **στενότητα** σύμφωνα με το κείμενο και γιατί αποτελεί το θεμελιώδες οικονομικό πρόβλημα;
2. Πώς μπορεί να εξηγηθεί ότι και οι πλούσιοι αντιμετωπίζουν στενότητα; Δώστε το παράδειγμα του πολυεκατομμυριούχου ποδοσφαιριστή που αναφέρεται στο κείμενο.
3. Ποιο είναι το **κόστος ευκαιρίας** και ποιο είναι το κόστος ευκαιρίας της επιλογής του μαθητή να νοικιάσει το ποδήλατο;
4. Ποια είναι τα τρία βασικά ερωτήματα που προκαλεί το οικονομικό πρόβλημα σε κάθε κοινωνία;
5. Γιατί, σύμφωνα με το κείμενο, το οικονομικό πρόβλημα γίνεται εντονότερο; Αναφέρετε 4 λόγους.

Μελέτη και εκμάθηση:

1.3 ΣΤΕΝΟΤΗΤΑ

1.4. ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

σελίδες: 11 έως 15